

PAPER DETAILS

TITLE: Çocuk Yas grubunda Ezotropya Hastalarinin Dağılımı ve Klinik Özellikleri: Yeni Kurulan Sosyal Biriminden İlk Veriler

AUTHORS: Gülce Gökgöz Özışık

PAGES: 225-229

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2769320>

Correspondence address
Yazışma adresi

Gülce GÖKGÖZ ÖZİŞİK

Hittit Üniversitesi,

Tıp Fakültesi,

Göz Hastalıkları AD,

Çorum, Türkiye

gulce_mail@yahoo.com

Geliş tarihi / Received : 13 Kasım 2022

Kabul Tarihi / Accepted : 10 Ocak 2023

E-Yayın Tarihi / E-Published : 01 Mayıs 2024

Cite this article as
Bu makalede yapılacak atıf

Gökçöz Özışık G.

Çocuk Yaş grubunda Ezotropya Hastalarının Dağılımı ve Klinik Özellikleri:

Yeni Kurulan Şaşılık Biriminden ilk Veriler

Akd Tıp D 2024;10(2): 225-229

Gülce GÖKGÖZ ÖZİŞİK

Hittit Üniversitesi,

Tıp Fakültesi,

Göz Hastalıkları AD,

Çorum, Türkiye

ORCID ID: 0000-0001-9037-7394

Çocuk Yaş grubunda Ezotropya Hastalarının Dağılımı ve Klinik Özellikleri: Yeni Kurulan Şaşılık Biriminden ilk Veriler

Distribution and Clinical Characteristics of Esotropia Patients in the Childhood: Initial Data from the Newly Established Strabismus Unit

ÖZ

Amaç:

Ezotropya, göz kürelerinin içe kaydığını bir oküler hizalanma bozukluğudur. Binoküler görme ve iyi bir görme düzeyi için bu hastaların erken saptanması ve tedavi edilmesi önemlidir. Çalışmamızda, çocuk yaş grubu ezotropya hastalarının kliniklerini ve tiplerinin sıklığını araştırap tartışmayı amaçladık.

Gereç ve Yöntemler:

Retrospektif bir çalışmıştır. Şaşılık birimimize Şubat 2018-Ağustos 2022 tarihleri arasında başvuran 18 yaş altı ezotropya hastaları tarandı. Bu hastaların cinsiyet, ezotropya tipi, kliniğimize ilk başvurudaki yaş, kaymanın ilk fark edildiği yaş, uzak ve yakındaki kayma açıları, her iki gözdeki sikloplejinli refraksiyon kusurları, her iki gözdeki düzeltilmiş görme keskinlikleri, aile öyküsü, eşlik eden vertikal kaymaları incelendi.

Bulgular:

Çalışmada ortanca yaşı 5,5 yıl (0,2-17,0 yıl) olan 150 çocuk vardı. Hastaların 83'ü (%55,3) erkek ve 67'si (%44,7) kız idi. Aile öyküsünün 50 çocukta (%33,3) olduğu tespit edildi. Aileler tarafından kaymanın fark edilme zamanı ortanca 2,0 yıl (0,2 – 14,0) idi. En sık tespit edilen ezotropya tipleri tam akomodatif, parsiyel akomodatif ve non-refraktif akomodatif ezotropya olarak sırası ile 77 (%51,3), 24 (%16,0) ve 22 çocukta (%14,7) görüldü. Refraksiyon değeri, sağ ve sol göz için $3,723 \pm 2,284$ Diyoptri ve $3,914 \pm 2,391$ Diyoptri olarak bulundu. Uzak ve yakın kayma açısının ortanca değeri 30 Prizm Diyoptri idi.

Sonuç:

En sık karşılaşılan kayma tipi olan ezotropyanın erken tanısı tedaviyi yönlendirmede önemli bir etkendir. Bu konuda ailelerin bilgilendirilmesi önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler:

Çocuk yaş, Dağılım, Ezotropya, Şaşılık

ABSTRACT

Objective:

Esotropia is an ocular misalignment in which the eyeballs shift inward. Early detection and treatment of these patients are essential for binocular vision and good vision. We aimed to investigate and discuss the clinics of pediatric patients with esotropia and the frequency of their types.

Material and Methods:

It is a retrospective study. Esotropia patients under 18 who applied to our strabismus unit between February 2018 and August 2022 were screened. Gender, esotropia type, age at first admission to our clinic, age at which the deviation was first noticed, distance and near deviation angles, refractive errors with cycloplegia in both eyes, corrected visual acuities, family history, and accompanying vertical deviations were examined.

Results:

The study included 150 children with a median age of 5.5 years (0.2-17.0 years). Of the patients, 83 (55.3%) were male, and 67 (44.7%) were female. Family history was found in 50 children (33.3%). The median time of noticing the slip by the families was 2.0 years (0.2 – 14.0). The most common types of esotropia were found in 77 (51.3%), 24 (16.0%), and 22 (14.7%) children, respectively, as fully accommodative, partially accommodative, and non-refractive accommodative esotropia. The refraction value was 3.723 ± 2.284 Dioptri and 3.914 ± 2.391 Dioptri for the right and left eyes, respectively. The median value of the far and near deviation angle was 30 Prism Dioptri. Conclusion: Early diagnosis of esotropia, the most common type of deviation, is important in guiding treatment. It is important to inform families about this issue.

Key Words:

Childhood age, Distribution, Esotropia, Strabismus

GİRİŞ

Şaşılık, çocuklarda binoküler görme ve iyi bir görme düzeyi için erken saptanması ve tedavi edilmesi gereken bir hastalıktır (1). Ezotropya, göz kulerlerinin içe kaydığını bir oküler hizalanma bozukluğudur (2). Daha önce yapılan tek merkezli prospektif bir çalışmada ezotropya tiplerinin sıklığı araştırılmıştır. Bu çalışmada, en sık ezotropya tipi akomodatif ezotropya olarak belirtilmiştir (3). Bir başka çalışma da benzer dağılımları yayılmıştır (2). Ülkemizde İlhan ve ark., 1997 yılında tüm yaşlardaki şaşılık hastalarını değerlendirdip klinikleri ile paylaşmışlardır (4). Çalışmamızda, yeni kurulan şaşılık birimimize başvuran çocuk yaş grubu ezotropya hastalarının kliniklerini ve tiplerinin sıklığını araştırdı ve tartışmayı amaçladık.

GEREÇ ve YÖNTEMLER

Bu çalışma retrospektif bir çalışmadır. Şaşılık birimimize Şubat 2018-Ağustos 2022 tarihleri arasında başvuran 18 yaş altı ezotropya hastaları geriye dönük tarandı. Bu hastaların cinsiyet, ezotropya tipi, kliniğimize ilk başvurudaki yaş, kaymanın ilk fark edildiği yaş, prizm diyoptri (PD) cinsinden uzak ve yakındaki kayma açıları, her iki gözdeki sikloplejinli refraksiyon kusurları, her iki gözdeki düzeltilmiş görme keskinlikleri, aile öyküsü, eşlik eden vertikal kayma not edildi. Çalışmanın dışlama kriterleri; 18 yaş üstü olmak, kliniğimize başvurmadan önce şaşılık cerrahisi geçirmiş olmak, retrospektif taramada verilere ulaşamadığımız hastalardır.

Kliniğimize başvuran her şaşılık hastasının görme keskinliği, ön segment, fundus ve ortoptik muayenesi olmak üzere tam oftalmolojik muayenesi yapılmaktadır. Her hastanın düzeltilmiş görme keskinliği belirlenmektedir. Okuma bilmeyen çocukların için şekil eşeli ve E eşeli kullanılmakta, konuşamayan çocukların için cisim-obje takibi yapılmaktadır. Refraktif hatalar, 10 dakika ara ile uygulanan 2 damla siklopentolat hidroklorid (%1) sonrası 45. dakikada alınan ölçümler sonucu tayin edilmekte, refraksiyon ölçümü Topcon TRK-2P (Topcon Corp., Tokyo, Japan) otorefraktometre ile alınmaktadır. Otorefraktometreye uyum sağlayamayan daha küçük çocukların refraksiyon ölçümü Righton Retinamax K-Plus 3 (Nikon, Tokyo, Japan) cihazı ile değerlendirilmiştir. Analizlerde astigmatizması olan hastaların kırma kusuru değerleri sferik ekivalan (SE) cinsinden değerlendirildi. Oküler kayma miktarı yakın (33 cm) ve uzakta (6 m) gözlüksüz olarak alternan örtme testi ve prizma örtme testi ile belirlenmiştir. Çok küçük çocukların prizma örtme testinin tam olarak uygulanamaması nedeniyle Krimsky ve Hirschberg testi kullanılarak kayma derecesi saptanmıştır. Çalışmamız Helsinki Deklarasyon kriterlerine, araştırma ve yayın etiğine uygun olarak yürütülmüştür. Çalışma öncesinde Hitit Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırma Etik Kurul onayı almıştır (Karar numarası: 2022-78).

İstatistik Analiz

Çalışmadan elde edilen verilerin özetlenmesinde tanımlayıcı istatistikler sürekli (sayısal) değişkenler için dağılıma bağlı olarak ortalama $\pm$ standart sapma veya medyan, minimum ve maksimum olarak tablo halinde verildi. Kategorik değişkenler sayı ve yüzde olarak özetlendi. Sayısal değişkenlerin normalilik durumları; Shapiro-Wilk, Kolmogorov-Smirnov ve Anderson-Darling testleri ile kontrol edildi. İstatistiksel analizler Jamovi (Version 2.2.5.0) ve JASP (Version 0.16.1) programları ile yapılmış olup ve istatistik analizlerde anlamlılık düzeyi 0.05 (p-değeri) olarak dikkate alındı.

BÜLGÜRLER

Çalışmada ortanca yaşı 5,5 yıl (0,2-17,0 yıl) olan 150 çocuk vardı. Hastaların 83'ü (%55,3) erkek ve 67'si (%44,7) kız idi (Tablo I).

Tablo I. Hastaların demografik ve klinik özelliklerini.

Genel (n=150)	
Yaş (yıl) ^{†/§}	5,9 ± 3,5 / 5,5 [0,2 – 17,0]
Cinsiyet [‡]	
Erkek	83 (55,3)
Kız	67 (44,7)
Aile öyküsü, var [‡]	50 (33,3)
Kaymann fark edildiği yaş (yıl) ^{†/‡}	2,6 ± 2,3 / 2,0 [0,2 – 14,0]

[†]: n (%), [‡]: ortalama ± standart sapma, [§]: ortanca [min - maks]

Aile öyküsünün 50 çocukta (%33,3) olduğu tespit edildi. Aileler tarafından kaymanın fark edilme zamani ortanca 2,0 yıl (0,2 – 14,0) idi.

Hastaların 120'sinde (%80,0) eşlik eden bir vertikal deviasyon tespit edilmedi. Tespit edilen vertikal deviasyonların (n=20) 14'ü (%46,7) bilateral ve 11'i (%6,7) unilateral inferior oblik aşırı fonksiyonuydu (Tablo II).

Tablo II. Hastaların klinik özelliklerinin dağılımı.

Genel (n=150)	
Eşlik eden vertikal deviasyon varlığı [‡]	
Yok	120 (80,0)
Var	30 (20,0)
Eşlik eden vertikal deviasyon [‡]	
Bilateral IOAF	14 (46,7)
Unilateral IOAF	11 (36,7)
Unilateral Hipertropia + IOAF	3 (10,0)
Unilateral Hipertropia + Disosyile vertikal deviasyon	1 (3,3)
Unilateral Hipertropia	1 (3,3)

[‡]: n (%), IOAF: Inferior oblik aşırı fonksiyonu

Disosyile vertikal deviasyon, unilateral hipertropia ile birlikte sadece bir çocukta (%3,3) tespit edildi.

Çalışma grubunda yer alan çocuklarda en sık tespit edilen ezotropya tipleri tam akomodatif, parsiyel akomodatif ve non-refraktif akomodatif ezotropya olarak sırası ile 77 (%51,3), 24 (%16,0) ve 22 (%14,7) çocukta görüldü. Diğer ezotropya tiplerinin dağılımı Tablo III' de verildi.

Uzak ve yakın kayma açısının ortanca değeri 30 PD olarak hesaplandı (Tablo III).

Tablo III. Ezotropya klinik özelliklerinin ve oküler bulguların dağılımı.

Genel (n=150)	
Ezotropya tipleri [‡]	
Tam Akomodatif	77 (51,3)
Parsiye Akomodatif	24 (16,0)
Non-Refraktif Akomodatif	22 (14,7)
Kazanılmış Non-Akomodatif	12 (8,0)
İnfantil	9 (6,0)
Sensöryel	3 (2,0)
Nörolojik	2 (1,3)
Duane Sendromu	1 (0,7)
Sensöryel tip [‡]	
Albinoid fundus	2 (66,7)
Bilateral optik atrofi	1 (33,3)
Kayma açısı (PD) ^{†/§}	
Yakın	32,3 ± 16,0 / 30,0 [2,0 – 80,0]
Uzak	28,2 ± 15,4 / 30,0 [0,0 – 80,0]
Sikloplejinli refraksiyon kusuru (D) ^{†/§}	
Sağ	3,723 ± 2,284 / 3,500 [-1,775 – 9,00]
Sol	3,914 ± 2,391 / 3,750 [-2,875 – 9,50]
Cisim-obje takibi [‡]	
Sağ	
Yok	0 (0)
Var	34 (100)
Sol	
Yok	1 (2,9)
Var	33 (97,1)
Görme düzeyi ^{†/§}	
Sağ	0,834 ± 0,191 / 0,900 [0,050 – 1,000]
Sol	0,768 ± 0,239 / 0,800 [0,100 – 1,000]

[‡]: n (%), [†]: ortalama ± standart sapma, [§]: ortanca [min-maks]

PD: Prizm dioptri

D: Dioptri

Sikloplejinli refraksiyon değeri, sferik eşdeğer olarak sağ ve sol göz için $3,723 \pm 2,284$ Diyoptri (D) ve $3,914 \pm 2,391$ D olarak ölçüldü.

Cisim-obje takibi yapılan 34 çocukta sağ göz için bir problem tespit edilmez iken, sadece bir çocukta sol göz cisim-obje takibinin olmadığı tespit edildi. Görme keskinliği sağ ve sol gözde ortalama $0,834 \pm 0,191$ ve $0,768 \pm 0,239$ olarak ölçüldü.

Farklı ezotropya tiplerine göre demografik ve klinik özellikler Tablo IV' te verildi.

Tablo IV.

Farklı ezotropya tiplerine göre demografik ve klinik özelliklerin dağılımı.

Ezotropya tipleri								
	Tam Akomodatif (n=77)	Parsiye Akomodatif (n=24)	Non-Refraktif Akomodatif (n=22)	Kazanılmış Non-Akomodatif (n=12)	İnfantil (n=9)	Sensöryel (n=3)	Nörolojik (n=2)	Duane Sendromu (n=1)
Yaş (yıl) [§]	6,5 [0,6 – 17,0]	5,0 [0,2 – 14,5]	5,5 [2,0 – 10,0]	7,0 [2,0 – 15,0]	1,5 [0,5 – 4,0]	3,0 [1,0 – 6,0]	3,8 [3,0 – 4,5]	2,5 [2,5 – 2,5]
Cinsiyet [‡]								
Erkek	39 (50,6)	13 (54,2)	13 (59,1)	8 (66,7)	6 (66,7)	2 (100,0)	0 (0,0)	
Kadın	38 (49,4)	11 (45,8)	9 (40,9)	4 (33,3)	1 (33,3)	1 (33,3)	0 (0,0)	
Kaymann fark edildiği yaş (yıl) [§]	2,0 [0,2 – 10,0]	2,0 [0,2 – 7,0]	2,2 [0,5 – 8,0]	4,0 [1,0 – 14,0]	0,5 [0,2 – 2,0]	0,7 [0,2 – 0,8]	2,0 [1,5 – 2,5]	0,2 [0,2 – 0,2]
Kayma açısı (PD) [§]								
Yakın	25,0 [2,0 – 75,0]	40,0 [20,0 – 70,0]	37,5 [10,0 – 70,0]	35,0 [10,0 – 80,0]	50,0 [30,0 – 70,0]	30,0 [25,0 – 50,0]	22,5 [10,0 – 35,0]	20,0 [20,0 – 20,0]
Uzak	25,0 [0,0 – 55,0]	35,0 [10,0 – 70,0]	30,0 [0,0 – 50,0]	30,0 [2,0 – 80,0]	50,0 [30,0 – 70,0]	30,0 [10,0 – 50,0]	20,0 [10,0 – 30,0]	20,0 [20,0 – 20,0]
Sikloplejinli refraksiyon kusuru (D) [§]								
Sağ	4,500 [1,000 – 9,000]	2,500 [0,500 – 8,875]	3,125 [-0,625 – 7,750]	1,625 [-1,775 – 3,500]	2,500 [-0,250 – 4,000]	2,625 [1,750 – 3,250]	2,062 [1,750 – 2,375]	0,250 [0,250 – 0,250]
Sol	5,000 [1,000 – 9,500]	3,500 [0,375 – 7,875]	3,375 [-0,625 – 8,375]	1,500 [-2,875 – 3,000]	2,500 [-0,250 – 4,125]	2,375 [-1,000 – 3,250]	3,188 [2,375 – 4,000]	0,500 [0,500 – 0,500]
Cisim-obje takibi [‡]								
Sağ	12 (100,0)	7 (100,0)	1 (100,0)	2 (100,0)	8 (100,0)	2 (100,0)	1 (100,0)	1 (100,0)
Sol	12 (100,0)	7 (100,0)	1 (100,0)	2 (100,0)	8 (100,0)	1 (50,0)	1 (100,0)	1 (100,0)
Görme düzeyi [§]								
Sağ	0,8 [0,2 – 1,0]	0,8 [0,6 – 1,0]	0,9 [0,5 – 1,0]	0,9 [0,3 – 1,0]	0,8 [0,8 – 0,8]	0,0 [0,0 – 0,0]	0,9 [0,9 – 0,9]	NA [Inf – Inf]
Sol	0,8 [0,1 – 1,0]	0,7 [0,3 – 1,0]	0,9 [0,1 – 1,0]	0,9 [0,4 – 1,0]	0,8 [0,8 – 0,8]	0,2 [0,2 – 0,2]	0,5 [0,5 – 0,5]	NA [Inf – Inf]
Eşlik eden vertikal deviasyon varlığı ^{var [‡]}	13 (16,9)	10 (41,7)	3 (13,6)	0 (0,0)	4 (44,4)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Eşlik eden vertikal deviasyon [‡]								
Bilateral IOAF	5 (38,5)	5 (50,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	4 (100,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Unilateral IOAF	6 (46,2)	3 (30,0)	2 (66,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Unilateral Hipertropia + IOAF	1 (7,7)	1 (10,0)	1 (33,3)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Unilateral Hipertropia+DVD	1 (7,7)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Unilateral Hipertropia	0 (0,0)	1 (10,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)
Sensöryel tip [‡]								
Albinoid fundus	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	2 (66,7)	0 (0,0)	0 (0,0)
Bilateral optik atrofi	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)	1 (33,3)	0 (0,0)	0 (0,0)
Aile öyküsü, var [‡]	27 (35,1)	11 (45,8)	9 (40,9)	2 (16,7)	1 (11,1)	0 (0,0)	0 (0,0)	0 (0,0)

[‡]: n (%), [§]: ortanca [min-maks] PD: Prizm dioptri D: Dioptri IOAF: Inferior oblik aşırı fonksiyon DVD:Disosyile vertikal deviasyon

Kazanılmış non-akomodatif ve tam akomodatif ezotropya olan çocukların yaşları, diğer tiplere sahip olan çocuklara göre daha yüksekti. Aile hikayesi pozitiflik oranı parsiyel akomodatif ve non-refraktif akomodatif ezotropyalı çocukların %45,8 ve %40,9 oranında tespit edildi. Kazanılmış non-akomodatif ezotropyanın aileler tarafından fark edilme zamanı (ortanca dört yıl), diğer tiplere göre daha yüksek idi.

TARTIŞMA

Ezotropya, ülkemizde yapılan okul taramalarında çocuk yaş grubunda saptanan şaşılıklar arasında en sık karşılaşılan şaşılık tipidir (5, 6). Ülkemizden bir kliniğin şaşılık çalışmasında klinik başvurusunda en sık karşılaşılan şaşılık tipinin ezotropya olduğu vurgulanmıştır (4). Şaşılık kliniğinde sıklıkla karşılaşılan ezotropyanın tiplerini ve klinik özelliklerini incelemek amacıyla çalışmamızda ezotropayı olan 150 çocuk değerlendirilmiştir.

Çalışmamızda en sık tespit edilen ezotropya tipleri tam akomodatif, parsiyel akomodatif ve non-refraktif akomodatif ezotropya olarak sırası ile 77 (%51,3), 24 (%16,0) ve 22 (%14,7) çocukta görüldü. En sık ezotropya tipinin akomodatif ezotropya olduğunu tespit etti. Mohney ve ark., da 221 ezotropyası olan çocuktan yaptıkları çalışmalarında bu sıklığı vurgulamışlardır. Mohney ve ark. çalışmalarında bizim çalışmamızla uyumlu olarak en sık rastlanan ezotropyanın sırasıyla tam akomodatif ve parsiyel akomodatif ezotropya olduğunu belirtmişlerdir. Bizim çalışmamızda üçüncü sırada non-refraktif akomodatif ezotropya gelirken, Mohney ve ark., non-refraktif akomodatif ezotropayı akomodatif ezotropalar arasından ayırarak ifade etmemişlerdir (3). Greenberg ve ark., nin çalışmada da en sık ezotropya tipi çalışmamızla uyumlu olarak tam refraktif akomodatif ezotropyalardır (%36,4). Bu çalışmada kazanılmış non-akomodatif ezotropya ikinci sırada iken (%11,4), bizim çalışmamızda bu grup dördüncü sıradadır (%8) (2). Bir diğer nokta bahsedilen iki çalışmada da üçüncü sırada santral sinir sistemi hastalığına bağlı ezotropalar gelirken, bizim çalışmamızda bu grup yedinci sıradadır (%1,3) (2, 3). Biz bu belirgin farkı hastanemizde pediyatrik nörolog olmamasına ve bu nedenle pediyatrik nöroloji takibinde de olması gereken bu hastaların şaşılık takiplerinin de merkezimiz dışında yaptırılarak olabileceği bağlandı. Çalışmamızda infantil ezotropya olan 9 (%6) hastaydı. Mohney ve ark. nin çalışmada bu oran bizim çalışmamızla uyumlu olarak %5,4 olarak belirtilmiştir (3). Çalışmada başvuru yaşı ortancası 5,5 (0,2 – 17,0) yıl, kaymanın aile tarafından ilk fark edildiği zaman ortancası ise 2,0 (0,2 – 14,0) yıldı. İlhan ve ark., tüm ezotropyalarda başvuru yaşı ortalamasını $6,4 \pm 6,2$ yıl olarak belirtmişler, kaymanın ilk fark edildiği yaş ortalamasını ise 2,5 olarak bulmuşlardır (4). Sonuçlarımızı literatür ile uyumlu bulduk. Ezotropya hastalarında aile tarafından kaymanın fark edildiği yaş ve doktora başvuru yaşı arasındaki fark bu hastaların doktora ulaşımının geçtiğiğini göstermektedir. Bu durum da hastaların tedavilerini geciktirip zorlaştırmaktadır.

Mohney ve ark., bir başka çalışmalarında tam refraktif akomodatif ezotropya hastalarının parsiyel refraktif akomodatif ezotropya hastalarına göre daha hipermetrop olduğunu vurgulamışlardır (7). Bizim çalışmamızda da tam refraktif akomodatif ezotropya hastalarının her iki göz refraksiyon kusuru ortancaları (sağ göz için: +4,50, sol göz için: +5,00) parsiyel refraktif akomodatif ezotropya hastalarının refraksiyon kusuru ortancalarına (sağ göz için: +2,50, sol göz için: +3,50) göre daha hipermetrop olarak saptandı.

Hastalarımızda vertikal kayma eşlik etme oranını %20 bulduk. İlhan ve ark.'nın çalışmada ezotropyalarda vertikal kayma birlikteliği %34 olarak belirtilmiştir (4). Ezotropya hastalarında vertikal kayma cerrahi kararı ve planlanmasında önemli yer tutmaktadır (8, 9).

Von Norden 408 infantil ezotropya hastasında inferior oblik hiperfonksiyonunu %68 olarak belirtmiştir (10).

Wilson ve ark., ise çalışmada bu oranı %72 olarak vermişlerdir. Yine bu çalışma akomodatif ezotropalar için inferior oblik hiperfonksiyonunu %34 olarak bildirmiştir (11).

Çalışmamızda infantil ezotropya hastalarında inferior oblik hiperfonksiyonunu %44,4 (4/9) saptadık. Çalışmamızda tam akomodatif ezotropyalarda %16,9 oranında vertikal deviyasyon görüldürken inferior oblik hiperfonksiyonu %15,5' tir. Parsiyel akomodatif ezotropyalarda vertikal deviyasyon oranı %41,7 iken inferior oblik hiperfonksiyonu %37,5' tir.

Çalışmamızın güçlü yönleri; yeni kurulan şaşılık biriminin veriler olması ve böyle bir çalışma için yeterli sayıda hasta sayısı olmasıdır. Çalışmamızın kısıtlılıkları da mevcuttur; stereopsis ve füzyon bu çalışmada değerlendirilmemiştir.

SONUÇ

Şaşılık kliniklerinde ve taramalarda en sık karşılaşılan kayma tipi olan ezotropya hastalarının ayrıntılı değerlendirilmesi, refraksiyon kusuru ve vertikal kaymaların ölçülmesi önemlidir. Başvuru yaşı ve kaymanın fark edildiği yaş değerlendirdiğinde ailelerin bu konuda eğitilmesi ve çocukların rutin göz muayenelerine yönlendirilmesi uygun olur.

Etik Komite Onayı:

Bu araştırma, ilgili tüm ulusal düzenlemelere, kurumsal politikalara ve Helsinki Bildirgesinin ilkelerine uygundur ve Hıtit Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan onay almıştır (Karar No:2022-78, Tarih: 25/08/2022).

Hasta Onamı:

Retrospektif çalışma olduğu için alınmadı.

Çıkar Çatışması:

Yazarların beyan edecek çıkar çatışması yoktur.

Finansal Destek:

Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmişlerdir.

1. Matsuo T, Matsuo C. The prevalence of strabismus and amblyopia in Japanese elementary school children. *Ophthalmic Epidemiol* 2005; 12(1):31-6.
2. Greenberg AE, Mohney BG, Diehl NN, Burke JP. Incidence and Types of Childhood Esotropia. A Population-Based Study. *Ophthalmology* 2007; 114(1):170-4.
3. Mohney BG. Common forms of childhood esotropia. *Ophthalmology* 2001; 108(4):805-9.
4. İlhan B, Şener EC, Oruç S, Akman A, Babuccu S, Sanaç AŞ. Şaşılık Hastalarının Klinik Özellikleri. *T Klin Oftalmoloji* 1997; 6:115-8.
5. Toygar O, Öğüt MS, Kazokoğlu H. İstanbul'da İlköğretim çağında yapılan göz taraması sonuçları. *Türk Oftalmoloji Dergisi* 2003; 33(4-1):585-91.
6. Demirel S, Gündüz A, Duman BŞ, Fırat P, Bakır S, Yakıcı C. Malatya'da İlköğretim Okulu Öğrencilerinde Şaşılık Sıklığı. *Annals of Health Sciences Research* 2012; 1(2):39-41.
7. Mohney BG, Lilley CC, Green-Simms AE, Diehl NN. The long-term follow-up of accommodative esotropia in a population-based cohort of children. *Ophthalmology* 2011; 118(3):581-5.
8. Sanaç AŞ. Şaşılık ve Tedavisi. Ankara: Pelin Ofset 1993; 20:103-8.
9. Taylan Sekeroglu H, Dikmetas O, Sanac AS, Senler EC, Arslan U. Inferior oblique muscle weakening: is it possible to quantify its effects on horizontal deviations? *J Ophthalmol* 2012; 2012:813085.
10. von Noorden GK. A reassessment of infantile esotropia. XLIV Edward Jackson Memorial Lecture. *Am J Ophthalmol* 1988; 105:1-10.
11. Wilson ME, Parks MM. Primary inferior oblique overaction in congenital esotropia, accommodative esotropia, and intermittent exotropia. *Ophthalmology* 1989; 96(7):950-5; discussion 956-7.